

Матвійчук Л.Ю., д.е.н., професор
Луцький національний технічний університет
<https://orcid.org/0000-0003-1694-6178>
kalishl.y@gmail.com

Matviichuk Liudmyla, Doctor of Economic Sciences, Professor
Lutsk National Technical University, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-1694-6178>
kalishl.y@gmail.com

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙ В РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

У статті проведено аналіз стану та перспектив розвитку готельного господарства регіонів України в сучасних умовах. Визначено основні фактори впливу на впровадження інновацій в готельне господарство. Доведено, що впровадження сучасних трендів гостинності суттєво підвищує ефективність роботи готелів, рівень комфорту та задоволеність гостей. Систематизовано основні проблеми впровадження інновацій в готельне господарство регіонів України, зокрема що виникли через військову агресію росії.

До основних типів інновацій готельного господарства віднесено: технологічні, екологічні, управлінські, маркетингові інновації, а також інновації у сфері гостинності, безпека та гігієна. Перспективним напрямом впровадження інновацій в розвитку готельного господарства регіонів України визначено екологічні готелі, які роблять акцент на сталий розвиток, використання енергоефективних технологій, управління відходами та інші екологічні ініціативи. Доведено доцільність розвитку глемпінгу, як екологічної форми туризму, який базується на ландшафті та природному середовищі.

Ключові слова: інновації, готельне господарство, стратегічне управління, екологічні готелі, сталий розвиток.

THE SIGNIFICANCE OF INNOVATIONS IN THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL INDUSTRY IN THE REGIONS OF UKRAINE

The article analyzes the state and prospects for the development of the hotel industry in the regions of Ukraine in modern conditions. The main influencing factors on the introduction of innovations in the hotel industry have been determined. It has been proven that the implementation of modern hospitality trends significantly increases the efficiency of hotel operations, the level of comfort and satisfaction of guests (mobile applications for reservations, automated hotel management systems, digital room keys, etc.). The main problems of the introduction of innovations in the

hotel economy of the regions of Ukraine, which arose due to the military aggression of Russia, are systematized. The war led to economic instability and a decrease in financial opportunities, hotels feel a lack of funds for investments in new technologies or innovative projects. In Ukraine, the tourist flow has decreased significantly, especially in the most affected regions. Limited access to the latest technologies or highly qualified specialists can make it difficult to implement technological innovations. The war in Ukraine significantly affects the psychological state of people, including both hotel staff and potential guests. New rules of conduct in the regions of Ukraine prevent the implementation of a number of innovations or require additional efforts to comply with them.

It has been proven that the hospitality industry in the regions of Ukraine is going through difficult times, but it is developing against all obstacles. To a greater extent, hotel occupancy is observed in hotels in Transcarpathia, Lviv, Ivano-Frankivsk, Lutsk, and Rivne. In Ukraine, even during the war, the planned profit reduction in hotels, for example, in Bukovel or Ivano-Frankivsk region, is no more than 15-20%. In order to strengthen the competitiveness of hotels and the formation of quality hotel services, it is advisable to implement modern trends and innovations of the hospitality industry. Innovative activity in the hotel industry is aimed at creating and implementing innovations. The main types of innovations in the hotel industry include: technological, environmental, management, marketing innovations, as well as innovations in the field of hospitality, safety and hygiene.

It was determined that in order to strengthen the competitiveness of hotels and the formation of quality hotel services, it is advisable to introduce modern trends and innovations of the hospitality industry. Ecological hotels, which emphasize sustainable development, the use of energy-efficient technologies, waste management and other environmental initiatives, have been identified as a promising direction for the implementation of innovations in the development of the hotel industry in the regions of Ukraine. The feasibility of developing glamping as an ecological form of tourism has been proven, because it is based on the landscape and natural environment. When the war ends with the victory of Ukraine, the hospitality industry will begin to recover at a rapid pace. Every foreigner will have the honor to visit Ukraine and experience its indomitability and color. A full recovery of the hotel services market is predicted within 2-3 years after the victory and the creation of a favorable investment climate.

Keywords: innovations, hotel management, strategic management, ecological hotels, sustainable development.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Інновації мають велике значення у розвитку готельного господарства регіонів України. Впровадження сучасних трендів гостинності суттєво підвищує ефективність роботи готелів, рівень комфорту та задоволеність гостей (мобільні додатки для бронювання, автоматизовані системи управління готелем,

цифрові ключі кімнат тощо) [2, 3]. Це дозволяє готельним підприємствам оперативніше реагувати на запити гостей та бути конкурентоспроможними в сучасному середовищі невизначеності, який посилюється з військовим вторгненням росії в Україну.

Військова агресія росії зумовила виникнення цілого спектру нових викликів перед індустрією гостинності регіонів, пов'язаних з безпекою та стабільністю, фінансовими обмеженнями, зменшенням туристичного потоку, психологічним впливом тощо. Зазначене вимагає пошуку нових напрямів розвитку готельного господарства регіонів України шляхом впровадження інновацій та трендів індустрії гостинності.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Серед наукових праць, присвячених питанням впровадження інноваційних технологій в розвитку готельного господарства доцільно відмітити публікації: Влащенко Н., Галасюк К., Гончаренко Я., Гунько В., Лисюк Т., Лістрової О., Нікольчук Ю., Паньків Н., Шикиної О. та ін., де описано стан готельного господарства та визначено напрями його розвитку. Проте, сучасний стан готельного господарства регіонів України зазнає негативного впливу через військові дії росії та інші деструктивні фактори. Наукових напрацювань, де розглянуто значення інновацій в розвитку готельного господарства регіонів України з врахуванням деструктивних факторів впливу, сьогодні є недостатньо. Потребують додаткового дослідження питання перспективного впровадження інновацій в готельне господарство регіонів України в сучасних умовах.

Цілі статті. Метою дослідження є наукове обґрунтування значення інновацій в розвитку готельного господарства регіонів та визначення найбільш перспективних типів інновацій для впровадження в готельне господарство досліджуваних територій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В умовах війни існує постійна загроза для фізичної безпеки людей, що може перешкоджати реалізації нових проектів та інновацій. Війна спричинила значні руйнування інфраструктури, що

ускладнює логістику та доступ до необхідних ресурсів. Також важко оновлювати або будувати нові об'єкти в нестабільних умовах. Війна призвела до економічної нестабільності та зменшення фінансових можливостей. Сьогодні в готелях відчувається брак коштів на інвестиції в нові технології або інноваційні проекти. В Україні значно скоротився туристичний потік, особливо у регіонах, що найбільше постраждали від агресії росії. Обмежений доступ до новітніх технологій або висококваліфікованих фахівців може ускладнити впровадження технологічних інновацій. Війна в Україні значно впливає на психологічний стан людей, включаючи як персонал готелів, так і потенційних гостей. Нові правила поведінки в регіонах України, перешкоджають впровадженню ряду інновацій або вимагають додаткових зусиль для їх дотримання. Сьогодні, індустрія гостинності в регіонах України перебуває в складних умовах, проте розвивається всупереч усім перешкодам. До військового вторгнення росії, ринок готельних послуг збільшувався щороку на 10-15 %. Крім того, кількість в'їзних туристів збільшувалась на 20-30 % щороку, що на 12-15% підвищувало середній чек на послуги з розміщення та робило готельний бізнес привабливим для інвесторів.

Аналіз європейського ринку розміщення засвідчив, що окупність зазначеного ринку – максимум 5% річних. В Європі періодично потрібно узгоджувати дозволи для розміщення гостей, до того ж операційна рентабельність щороку зменшується до 20%. В Україні навіть в умовах війни зниження планового прибутку в готелях, наприклад, Івано-Франківщини чи Буковелі, становить не більше 15-20% [5].

Ринок готельного господарства в більшості регіонів України адаптувався до сучасних реалій. В більшій мірі заселеність готелів спостерігається в готелях Закарпаття, Львова, Івано-Франківська, Луцька, Рівного. В Україні, навіть в умовах війни, готельне господарство розвивається. Для посилення конкурентоспроможності готелів та формування якісних готельних послуг, доцільно впроваджувати сучасні тренди та інновації індустрії гостинності.

Інновація – остаточний результат впровадження нововведень з метою отримання різних видів ефектів (економічного, соціального, екологічного, науково-технічного тощо), які затребувані суспільством [1, 4]. Інноваційна діяльність у готельному господарстві спрямована на створення і впровадження нововведень представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Напрями інновацій у сучасному готельному господарстві

Типи інновацій	Зміст інновацій
Технологічні інновації	Розумні системи управління номерами, автоматизовані служби, штучний інтелект, роботизоване обслуговування
Екологічні інновації	Сталість, енергозбереження, відновлювані джерела енергії, зменшення відходів
Управлінські інновації	Передові методи управління, CRM, управління якістю послуг
Маркетингові інновації	Соціальні медіа, цифровий маркетинг, персоналізована реклама, віртуальні тури
Інновації у сфері гостинності	Унікальні послуги, персоналізовані кулінарні враження, тематичні номери
Безпека та гігієна	Розширені стандарти чистоти, безконтактні технології, покращення систем вентиляції

Сьогодні в тренді розумні системи управління номерами, автоматизовані служби обслуговування гостей, використання штучного інтелекту для персоналізації послуг, роботизоване обслуговування та інтеграція з мобільними додатками [7]. Популярним є також впровадження передових методів управління, включаючи управління відносинами з клієнтами (CRM), управління якістю послуг та інноваційні стратегії управління персоналом, а також використання соціальних медіа, цифрового маркетингу, персоналізованих рекламних кампаній та віртуальних турів для залучення та утримання клієнтів [4].

Все більше готельних господарств стараються розробити унікальні послуги, такі як персоналізовані кулінарні враження, тематичні номери, ексклюзивні зони відпочинку та інші унікальні пропозиції, які відрізняють готель від конкурентів.

Після пандемії, популярним стало впровадження розширених стандартів чистоти, безконтактні технології,

покращення систем вентиляції та фільтрації повітря, а також використання дезінфекційних засобів для забезпечення безпечного середовища для гостей.

Трендовими також є екологічні інновації, які включають впровадження сталого розвитку, енергозберігаючих технологій, відновлюваних джерел енергії, політик зменшення відходів та інших заходів для зменшення екологічного впливу. Зросла популярність екологічних готелів, які роблять акцент на сталий розвиток, використання енергоефективних технологій, управління відходами та інші екологічні ініціативи [6, 8].

Популярності в регіонах України набуває глемпінг, який є екологічною формою туризму, який базується на ландшафті та природному середовищі. Європа стала домінуючим регіоном на ринку глемпінгу з помітною часткою ринку в 2020 році.

Глемпінг в Україні знаходиться в зародковому стані. Провідною, у виготовленні глемпів в Україні є компанія «Glamping UA». Підприємство виготовляє шатра для туристичних локацій – глемпінгових містечок.

Після перемоги України, індустрія гостинності почне відновлюватись швидкими темпами. Кожен іноземець матиме за честь відвідати Україну та відчутти її незламність та колорит. Повноцінне відновлення ринку готельних послуг прогнозується протягом 2-3 років після перемоги та створення сприятливого інвестиційного клімату. Тому, розвиток готельного господарства на основі впровадження інноваційних технологій є актуальним вже сьогодні.

Висновки. Впровадження сучасних трендів гостинності суттєво підвищує ефективність роботи готелів, рівень комфорту та задоволеність гостей (мобільні додатки для бронювання, автоматизовані системи управління готелем, цифрові ключі кімнат тощо). Систематизовано основні проблеми впровадження інновацій в готельне господарство регіонів України, що виникли через військову агресію росії. Проведений аналіз стану готельного господарства та перспектив впровадження інновацій в індустрію гостинності регіонів України засвідчив доцільність розвитку екологічних готелів, які роблять акцент на сталий

розвиток, використання енергоефективних технологій, управління відходами та інші екологічні ініціативи.

Список бібліографічного опису:

1. Влащенко Н.М. (2017) Соціальні інновації в індустрії гостинності: тенденції, закордонний досвід, вітчизняні реалії. *Економічний простір*. Вип. 118. С. 87-96
2. Галасюк К.А. (2016) Оцінка інноваційного потенціалу підприємств готельного господарства: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Одеський національний економічний університет. 304 с.
3. Лисюк Т.В. та ін. (2022). Інноваційні технології у готельно-ресторанному господарстві. *Економіка та суспільство*. Вип. 40. С. 240-245.
4. Лістрова О. С. та інші (2020). Інструменти інноваційного маркетингу готельного господарства. *Економічний вісник*. Вип. 2. С. 105-114.
5. Нікольчук Ю.М. Готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, фінансове забезпечення, інвестиційна привабливість та перспективи подальшого розвитку в Україні. *Бізнес Інформ*. Вип. 5. 2020. С. 218-226.
6. Паньків Н.С., Гунько В.М. Вплив закладів туристичної інфраструктури на навколишнє середовище та розвиток екоготелів як інноваційної концепції гостинності. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2017. Вип. 27(3). С. 108-112.
7. Шикіна О., Гончаренко Я. (2020). Сутність інноваційної діяльності у готельному господарстві. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неіндустріального суспільства*. С. 234-236.
8. Шувар Н.М. та ін. (2018) Перспективи розвитку екоготелів в Україні: економічний і психологічний аспекти. *Економіка і суспільство*. Вип. 5. С. 322-323.

References

1. Vlashchenko N. (2017) Sotsialni innovatsii v industrii hostynnosti: tendentsii, zakordonnii dosvid, vitchyzniani realii. *Ekonomiczny prostir*. 118. 87-96.
2. Galasyuk K. (2016) Otsinka innovatsiynogo potentsialu pidpriemstv gotelnogo gospodarstva: dis. ... kand. ekon. nauk: 08.00.04. Odeskiy natsionalniy ekonomichnyi universitet. 304.
3. Lisyuk T.V. (2022). Innovatsiyni tehnologiyi u gotelno-restorannomu gospodarstvi. *Ekonomika ta suspilstvo*. 40. 240-245.
4. Listrova O. S. ta inshi (2020). Instrumenti innovatsiynogo marketingu gotelnogo gospodarstva. *Ekonomiczny visnik*. 2. 105-114.
5. Nikolchuk Yu.M. Gotelno-restoranniy biznes: suchasniy stan, finansove zabezpechennya, Investitsiyna privablivist ta perspektivi podalshogo rozvitku v Ukraini. *Biznes Inform*. 5. 2020. 218-226.
6. Pankiv N.E., Gunko V.M. Vpliv zakladiv turistichtnoyi infrastrukturi na navkolishne seredovishe ta rozvitok ekogoteliv yak innovatsiynoyi kontseptsiyi gostinnosti. *Naukoviy visnik NLTU Ukraini*. 2017. 27(3). 108-112.
7. Shikina O., Goncharenko Ya. (2020). Sutnist innovatsiynoyi diyalnosti u gotelnomu gospodarstvi. *innovatsiyniy rozvitok ta bezpeka pidpriemstv v umovah neoindustrialnogo suspilstva*. 234-236.
8. Shuvar N.M. (2018) Perspektivi rozvitku ekogoteliv v Ukraini: ekonomichnyi i psihologichnyi aspekti. *Ekonomika i suspilstvo*. 5. 322-323.